

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 17Cb/41/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117260585
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Janotová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2020:6117260585.5

Rozhodnutie

Okresný súd Martin v konaní pred sudkyňou Mgr. Katarínou Janotovou v právnej veci žalobcu: SETCAR s.r.o., so sídlom č.p. 816, 735 32 Rychvald, Česká republika, IČ: 278 50 994, vo veci organizačnej zložky SETCAR s.r.o. - organizačná zložka podniku zahraničnej osoby, so sídlom Černík 386/4, 038 53 Turany, Slovenská republika, IČO: 47 790 857, právne zastúpeného JUDr. Tomášom Zbojom, advokátom, so sídlom Kuzmányho 4, 036 01 Martin, proti žalovanému: Wüstenrot poisťovňa, a.s., so sídlom Karadžičova 17, 825 22 Bratislava 26, Slovenská republika, IČO: 31 383 408, zastúpenému zástupcom: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, v konaní o zaplatenie 321,55 Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žaloba sa v časti 5 % - ného úroku z omeškania ročne zo sumy 321,55 € od 23.9.2016 do zaplatenia zamieťa.

II. Žalobca má voči žalovanému právo na 71,04 % - nú náhradu trov konania, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu domáhal zaplatenia sumy 321,55 € s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že 12.6.2016 došlo v obci Sučany k škodovej udalosti spôsobenej poškodenou R. B., na vozidle Citroen C3 W. U.. Škodová udalosť bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla poisteného v poisťovni žalovaného, poisťná udalosť zaevidovaná pod č. 1515.6941/010-5. Poškodená bola nútená na zabezpečenie svojich potrieb užívať náhradné vozidlo, ktoré si zapožičala u žalobcu na základe Zmluvy o nájme č. 282 z 13.6.2016. Po ukončení nájmu žalobca vystavil faktúru č. 2016290, splatnú 5.7.2016 na sumu 410,40 €.

2. Žalovaný 7.9.2016 oznámil poškodenému, že ukončil šetrenie a neuznal dĺžku opravy z 9 dní uznať 2 dni, čím priznal náklady vo výške 88,85 €. Poškodená uzavrela so žalobcom 10.11.2016 Zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorej predmetom bol nárok na náhradu škody vyplývajúcej z poistnej udalosti č. 1515.6941/010-5 z 12.6.2016, z titulu účelne vynaložených nákladov na prenájom náhradného vozidla vo výške 321,55 €.

3. Okresný súd v Banskej Bystrici, v upomínacom konaní rozhodol platobným rozkazom sp. zn. 2Up/584/2017, voči ktorému podal žalovaný odpor, v ktorom uviedol, že nárok na zaplatenie sumy 321,55 € popiera s tým, že vyplatil poškodenému plnenie v sume 88,85 €, ktorá suma zodpovedá nájmu vozidla za dva dni t.j. od 13.6.2016 - 14.6.2016. Poškodená mala nárok na zapožičanie náhradného vozidla iba do doby rozhodnutia o totálnej škode, odo dňa nasledujúceho po tomto oznámení poisťovne poškodený nemá nárok na náhradné vozidlo, na základe metodiky náhrady škody pri prenájme náhradného vozidla - Metodické usmernenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov č. 17/2002. V prejednávanej veci bolo rozhodnutie o totálnej škode vyhotovené 14.6.2017 a preto poškodená mala nárok na náklady za náhradné motorové vozidlo do 14.6.2016 a nie do 21.6.2016.

Ďalej namietal žalovaný úroky z omeškania, kde uviedol, že v trojmesačnej lehote od vzniku poisťnej udalosti splnil listom zo 7.9.2016 podmienku, ktorá v zmysle § 11 ods. 8 Zákona o povinnom zmluvnom poistení vylučuje nárok na uplatnenie úrokov z omeškania. Eventuálny nárok na úroky z omeškania by mohol žalobcovi vzniknúť až vtedy, ak by žalovaný neplnil poisťné plnenie po doručení právoplatného rozhodnutia súdu.

4. K odporu sa písomne vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že pokiaľ ide o vedomosť o totálnej škode, uvedené bolo poškodenému oznámené až oznámením poisťovne o poistnom plnení zo dňa 7.9.2016. Bezprostredne po škodovej udalosti poškodený ešte nevie, či navrátenie do predošlého stavu je možné, hospodárne a účelne. Dozvie sa to až na základe oznámenia poisťovne o totálnej škode. V zásade však, pokiaľ sa jedná o totálnu škodu a poisťovňa plní nie opravu vozidla, ale všeobecnú hodnotu vozidla poníženú o hodnotu zvyškov, poškodený je oprávnený užívať náhradné vozidlo až do poukázania poisťného plnenia, pretože až potom je schopný si zakúpiť rovnaké vozidlo a využívať ho ako vlastné. Práve v dôsledku škodovej udalosti poškodený nemôže poškodené vozidlo užívať až do momentu náhrady škody. Obdobne to platí aj pri oprave vozidla, resp. navrátenia poškodeného vozidla do pôvodného stavu. Tvrdenie žalovaného, že 14.6.2016 bolo rozhodnuté o totálnej škode, preto žalobca považuje za nesprávne a ničím nepodložené. Aj v zmysle metodických pokynov, na ktoré odkazuje samotný žalovaný je zrejmé, že v prípade totálnej škody sa náklady na prenájom vozidla preplácajú až do dňa nasledujúceho po dni rozhodnutia poisťovne o totálnej škode. Taktiež neoprávnené krátenie poisťného plnenia o náklady, ktoré by boli vynaložené používaním vlastného vozidla vo výške 2,35 € považuje žalobca za účelové, bez reálneho základu preukázané relevantnými dôkazmi. Tiež poukázal na to, že nie je rozporovaná sadzba denného nájomného.

5. V rámci dupliky žalovaný uviedol, že zotrváva na predchádzajúcich skutkových a právnych tvrdeniach s tým, že ďalej zotrváva na tom, že rozhodnutie o totálnej škode bolo vyhotovené dňa 14.6.2017. Rozhodnutie o totálnej škode bolo poškodenej avizované už 14.6.2016. Rovnako žalovaný zotrval aj na argumentácii, pokiaľ ide o úroky z omeškania.

6. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie a rozhodol tak, že :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 321,55 € spolu s 5%-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 321,55 € od 23.9.2016 do zaplataenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca ma voči žalovanému právo na stopercentnú náhradu trov konania, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

7. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný prostredníctvom zástupcu z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), f), h) CSP a žiadal napadnutý rozsudok v zmysle § 388 CSP zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť s priznaním nároku na náhradu trov konania. Žalovaný namietal, že v prejednávanej veci neboli splnené procesné podmienky. Poukázal na ust. § 61 CSP s tým, že ako strana sporu nemôže vystupovať ten, kto procesnú subjektivitu nemá, t.j. z pohľadu hmotného práva je „non subjektom“ a procesnú subjektivitu mu nepriznáva ani žiadna osobitná procesná norma. V danom spore je žalobcom organizačná zložka podniku zahraničnej osoby (SetCar s.r.o., sídlo: Rychvald 816, 735 32 Rychvald, IČO: 27 850 994, konajúci prostredníctvom SETCAR, s.r.o. - organizačná zložka podniku zahraničnej osoby, sídlo: Černík 386/4, 038 53 Turany, IČO: 47 790 857). Organizačná zložka pritom nemá postavenie právnickej osoby, tzn. nemá právnu subjektivitu (m.m. uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 7.4.2011, sp. zn. 21Cdo/1027/2010; uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.8.2010, sp. zn. 4 Obo/50/2010). Neexistencia právnej subjektivity žalobcu tak spôsobuje neexistenciu jeho procesnej subjektivity (§ 61 CSP). Keďže procesná subjektivita strany sporu je základnou procesnou podmienkou konania, jej nedostatok zakladá vadu predpokladanú v § 365 ods. 1 písm. a) CSP. Uvedenou skutočnosťou sa súd prvej inštancie absolútne nezaoberal. Podľa žalovaného žalovaný nárok bol priznaný subjektu bez právnej aj procesnej subjektivity, čo nemožno akceptovať.

8. Podľa žalovaného súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V súvislosti s nedostatkom právnej subjektivity žalobcu namietal názor okresného súdu, vyslovený na pojednávaní dňa 26.7.2018. Súd prvej inštancie síce správne uviedol, že organizačná zložka podniku nemá právnu subjektivitu, túto však nesprávne posudzoval iba v kontexte uzatvorenej písomnej zmluvy

o nájme motorového vozidla, pričom prijal absurdný záver, že subjekt bez právnej subjektivity môže uzatvoriť ústnu zmluvu, čím ma byť podľa okresného súdu zhojená absolútna neplatnosť jej písomnej formy (str. 3 zápisnice z pojednávania zo dňa 26.7.2018). V odôvodnení napadnutého rozsudku sa súd prvej inštancie právnou subjektivitou žalobcu absolútne nezaoberal. Podľa žalovaného názor súdu prvej inštancie je právne neudržateľný, pretože nedostatok právnej subjektivity organizačnej zložky znamená, že organizačná zložka nemá spôsobilosť na právne úkony en bloc (v ich písomnej aj ústnej forme). Je preto vylúčené, aby okresný súd vyslovil záver o neplatnosti právneho úkonu v písomnej forme a následne túto neplatnosť zhojil dojednaním v ústnej forme. Žalobca SetCar s.r.o. preto platne neuzatvoril ani ústnu zmluvu o nájme motorového vozidla.

9. Žalovaný bol názoru, že okresný súd sa nesprávne obmedzil iba na posudzovanie platnosti zmluvy o nájme motorového vozidla, ktorú uzatvoril žalobca s poškodenou R. B.. Totožní kontrahenti však dňa 10.11.2016 uzatvorili aj zmluvu o postúpení pohľadávky. Práve táto zmluva bola pre posúdenie následnej procesnej subjektivity žalobcu (ako postupníka) relevantná. Nedostatok právnej subjektivity organizačnej zložky pri uzatváraní zmluvy o postúpení pohľadávky tak nevyhnutne spôsobil neplatnosť tohto právneho úkonu a viedol k nedostatku procesnej subjektivity (žalobca nie je v spore aktívne vecne legitimovaným subjektom). Podotkol, že ustanovenie § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyžaduje písomnú formu zmluvy o postúpení pohľadávky. V tomto smere by preto neobstál ani nesprávny argument súdu, že neplatnosť písomnej zmluvy s organizačnou zložkou možno zhojiť jej uzatvorením v ústnej forme. V tejto súvislosti poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 30.5.2018, č.k. 13Cob/17/2018, v ktorom ide o totožnú vec žalobcu, kde odvolací súd *expressis verbis* uviedol, že organizačná zložka SetCar s.r.o. nemá právnu subjektivitu a ňou uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávky je absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 38 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie preto v danej veci vyhovel žalobe, ktorá bola podaná subjektom bez právnej subjektivity a na základe absolútne neplatného právneho úkonu. Revízia napadnutého rozsudku je preto nevyhnutná už z týchto dôvodov.

10. Podľa žalovaného napadnuté rozhodnutie nebolo možné akceptovať ani v jeho ďalších záveroch. Súd prvej inštancie totiž prezentoval neprijateľný názor, že ak žalovaný ukončil šetrenie poisťnej udalosti dňa 7.9.2016, nárok na náhradu nákladov za prenájom motorového vozidla je dôvodný v celom rozsahu, tzn. od 13.6.2016-21.6.2016 (ods. 40. napadnutého rozhodnutia). Oznámenie o poistnom plnení zo dňa 7.9.2016 však v danej veci nemožno považovať za rozhodnutie o likvidácii, ktoré je pre určenie dĺžky oprávneného nájmu zásadné (Metodika náhrady škody pri prenájme náhradného vozidla - Metodické usmernenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov č. 17/2002; m.m. uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.6.2016, sp. zn. 3 Mcdo 3/2015). Rozhodnutie o totálnej škode bolo v prejednávanej veci vyhotovené skôr, a to dňa 14.6.2016, kedy likvidátor vykonal obhliadku poškodeného motorového vozidla. Navyše, totálna škoda motorového vozidla bola nepochybná už zo samotného stavu motorového vozidla. Rozhodnutie o totálnej škode bolo poškodenej avizované už dňa 14.6.2016, v dôsledku čoho mala poškodená vedomosť o totálnej škode vozidla už v tento deň. Nárok na náhradu nákladov za zapožičanie vozidla bol preto dôvodný iba v rozsahu 2 dní (t.j. od 13.6.2016-14.6.2016). Keďže náklady za 2 dni prenájmu náhradného vozidla boli poškodenej zo strany žalovaného refundované, žaloba je v celom rozsahu nedôvodná.

11. Žalovaný zároveň namietal priznanie úrokov z omeškania, ktoré považoval v celom rozsahu za nedôvodné. Uviedol, že v trojmesečnej lehote od oznámenia vzniku poisťnej udalosti (12.6.2016) splnil listom zo dňa 7.9.2016 podmienku, ktorá v zmysle § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. vylučuje nárok na uplatnenie úrokov z omeškania. Keďže žalovaný oznamovaciu povinnosť splnil v normatívnej lehote, nie je podľa § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. povinný žalobcovi uhradiť úroky z omeškania. Eventuálny nárok na úroky z omeškania by mohol žalobcovi vzniknúť až vtedy, ak by žalovaný neplnil poistné plnenie po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody v zmysle § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z.. Totožný právny názor zaujal aj Krajský súd v Bratislave (uznesenie zo dňa 23.11.2017, č.k. 1Cob/244/2016-137 a rozsudok zo dňa 16.2.2015, č.k. 6Co/838/2014; príkladáme v prílohe) ako aj Okresný súd Martin v obdobnej veci žalobcu (rozsudok zo dňa 28.6.2018, č.k. 18Cb/22/2018-144). Namietal, že argumentáciou žalovaného sa súd prvej inštancie nezaoberal, žalobcovi priznal nárok na úrok z omeškania bez splnenia predpokladov podľa § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z., čo je v zjavnom rozpore s podstatnými ustanoveniami zákona č. 381/2001 Z.z., ako aj rozhodovacou praxou súdov. Napadnuté rozhodnutie považoval preto v tomto smere za nepreskúmateľné a neudržateľné.

12. K doručenému odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca prostredníctvom právneho zástupcu. Tvrdenia žalovaného ohľadom neplatnosti zmluvy o nájme a aktívnej vecnej legitímácii žalobcu mal za nepreukázané a zjavne účelové, nakoľko vada v označení osoby, ktorá je účastníkom právneho úkonu, nespôsobuje sama osebe jeho neplatnosť, pokiaľ možno spoľahlivo zistiť z obsahu alebo skutkových okolností, kto bol jeho účastníkom (rozsudok NS ČR zo dňa 10.04.1997, sp.zn. 2 Cdon 386/1996). Rovnako tak v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.09.2001, sp. zn. 7 M Obdo 2/2000 možno konštatovať, že samotné nepresnosti v označení účastníka zmluvy nespôsobujú neplatnosť zmluvy, ak je nepochybné, kto zmluvu uzavrel. Práve za účelom odstránenia prípadných výkladových nejasností alebo iného spochybňovania vôle zmluvných strán spojených s nepresným označením prenajímateľa bol medzi žalobcom a poškodeným uzavretý Dodatok č. 1 k zmluve o nájme, z ktorého jednoznačne vyplýva, že organizačná zložka podniku zahraničnej osoby konala v mene žalobcu, ako aj vedomosť poškodeného o tom, s kým uzatvára predmetnú zmluvu. Aj zo samotného Oznámenia o poistnom plnení zo dňa 07.09.2016 vyplýva, že aktívna legitímácia, ktorú žalovaný namietá nemôže byť sporná, keďže sám žalovaný v rozhodnutí o ukončení likvidácie žalobcovi (resp. jeho organizačnej zložke) poskytol na jeho účet čiastočné poistné plnenie. Listinné dôkazy preukazujúce uvedené skutočnosti boli predložené okresnému súdu a na tieto opätovne odkázal. Žalobca považoval za potrebné poukázať na všeobecné obchodné podmienky, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť nájomnej zmluvy. V tomto dokumente je prenajímateľ jasne špecifikovaný ako spol. SETCAR s.r.o., so sídlom 735 32 Rychvald, Česká republika, IČO: 278 50 994. Tvrdenia žalovaného ohľadom absolútnej neplatnosti zmluvy o nájme, ako aj ďalších právnych úkonov, o ktoré opiera žalobný návrh, sú preto neopodstatnené. Považoval za nepravdivé tvrdenie žalovaného, že v danom spore je žalobcom organizačná zložka podniku zahraničnej osoby, nakoľko žalobcom je SETCAR s.r.o., so sídlom 735 32 Rychvald, Česká republika, IČO: 278 50 994, konajúca prostredníctvom organizačnej zložky. Takisto je nepravdivé tvrdenie, že zmluvu o postúpení pohľadávky uzatvorila s poškodeným organizačná zložka vo svojom vlastnom mene, nakoľko v záhlaví predmetného dokumentu sú jasne špecifikované obe strany, ktoré zmluvu uzatvárali. Z ust. § 13 ods. 5 Obchodného zákonníka vyplýva, že vedúci organizačnej zložky je splnomocnený robiť všetky právne úkony týkajúce sa tejto organizačnej zložky. Keďže organizačná zložka nemá právnu subjektivitu a je nedeliteľnou súčasťou zakladajúcej zahraničnej osoby, všetky jej záväzky a dlhy sú súčasne záväzkami a dlhmi tejto zahraničnej osoby. Teda za ne ručí svojím majetkom. Je teda zrejmé, že organizačná zložka podniku nemá právnu subjektivitu, nakoľko koná v mene a na účet zahraničnej spoločnosti na základe zákonného zastúpenia, ktoré je zapísané v obchodnom registri, na základe čoho zahraničná osoba podniká na území Slovenskej republiky prostredníctvom tejto organizačnej zložky. V danom smere sa žalobca stotožnil s názorom okresného súdu, ktorý bol potvrdený Krajským súdom v Žiline, a to rozsudkom sp. zn. 14Cob/2/2018 zo dňa 12.07.2018, podľa ktorého súd prvého stupňa správne vyhodnotil otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Listinu označenú ako Dodatok č. 1 k zmluve o nájme okresný súd vyhodnotil v spojení so zmluvou o postúpení pohľadávky podľa ich obsahu a tam prejavenej vôle. Nakoľko zmluva o postúpení pohľadávky spĺňala predpísanú písomnú formu a bola podpísaná štatutárnym zástupcom žalobcu relevantným spôsobom, súd akceptoval aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu. Okresný súd vychádzal zo skutočností preukázaných listinnými dôkazmi predloženými v rámci konania. Akékoľvek ďalšie dokazovanie by bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania. Žalovaný počas konania nepreukázal svoje tvrdenia, a teda nebol schopný relevantne vyvrátiť skutočnosti uvedené žalobcom, ktoré boli podložené listinnými dôkazmi. Žalobca zdôraznil, že samotná skutočnosť, že sa okresný súd nestotožnil s argumentáciou žalovaného neznamena, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam alebo že sa dopustil procesného pochybenia. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/75/2018 zo dňa 19.09.2018, podľa ktorého vždy tá sporová strana, ktorá tvrdí skutočnosti, je nositeľom dôkaznej povinnosti k týmto poskytnutým tvrdeniam. Tak to je aj vo vzťahu k žalovanému, ktorý ak namietal tvrdenia a dôkazy o výške a dôvodnosti uplatnenej škody žalobcom, bolo na ňom, t.j. na žalovanom, aby poskytol súdu nielen tvrdenia, ale aj dôkazy, ktorými namietal výšku uplatnenej škody žalobcom. Povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutia nemožno chápať tak, že sa vyžaduje aby na každý argument bola daná podrobná odpoveď, ale iba na argument, ktorý je pre vec rozhodujúci. Podľa nálezu sp. zn. III. ÚS 119/03-30 súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky, čo podľa názoru žalobcu napadnutý rozsudok okresného súdu nepochybne spĺňa. Obdobný právny záver zaujal aj Krajský súd v Žiline vo svojich rozhodnutiach sp. zn. 14Cob/145/2018 a sp. zn. 14Cob/129/2018.

13. K tvrdeniam žalovaného ohľadne rozhodnutia o likvidácii, ktoré je pre určenie dĺžky oprávneného nájmu zásadné, žalobca zdôraznil, že neexistuje dôvod, pre ktorý by sa poškodený, ktorého vozidlo bolo poškodené iba čiastočne, mal nachádzať v lepšom postavení ako ten, ktorého vozidlo bolo zničené totálne. Obaja poškodení sa predsa nachádzajú v rovnakej životnej situácii, a sice, že z dôvodu vzniku škodovej udalosti nemôžu užívať vlastné vozidlo, a preto musia používať vozidlo náhradné. Je teda logický záver, že ak má poškodený nárok na náhradu nákladov vynaložených na prenájom náhradného vozidla počas doby opravy až do prevzatia si opraveného vozidla, t.j. do momentu, kedy jeho obmedzenie v užívaní vlastného motorového vozidla pominulo, má taktiež v prípade totálnej škody nárok na preplatenie účelne vynaložených nákladov na nájom, a to do poukázania poistného plnenia, lebo až vtedy pominie faktické obmedzenie poškodeného (t.j. dôjde k odstráneniu nežiaduceho stavu spôsobeného škodovou udalosťou). Zdôraznil, že samotná vedomosť poškodeného o ekonomickej neúčelnosti opravy vozidla nič nemení na jeho stave spočívajúcom v obmedzení používania vlastného motorového vozidla. Mal za to, že až Oznámenie o poistnom plnení zo dňa 07.09.2016 bolo spôsobilé zamedziť tomu, aby poškodený nemusel v súvislosti s dopravnou nehodou vynakladať ďalšie finančné prostriedky.

14. Pokiaľ išlo o úrok z omeškania žalobca mal za to, že do omeškania s plnením poistného plnenia v prípade, ak poisťovňa predmetné plnenie neoprávnené kráti alebo ho vôbec neprizná, sa možno dostať už po uplynutí 15 dní od rozhodnutia poisťovne o likvidácii poistnej udalosti, nakoľko poisťovateľ, t.j. žalovaný má zákonnú povinnosť v tejto lehote poskytnúť poškodenému poistné plnenie, avšak nie v akejkoľvek výške, ale v rozsahu na aký má poškodený nárok. Moment, kedy sa poisťovňa dostáva do omeškania je tak nezávislý od rozhodnutia súdu, na rozdiel od určenia oprávnenosti žalovanej istiny a žalovanej výšky úrokov z omeškania, kde súd posúdi, či je žalobcom uplatnený nárok dôvodný. V prípade určenia začiatku plynutia omeškania však súd len deklaruje už existujúci stav, nakoľko pohľadávka na náhradu vzniknutej škody (zvýšných vynaložených nákladov) tu existovala už pri rozhodnutí poisťovne o poskytnutí neoprávnené kráteného poistného plnenia. Ak ale súd žalobu zamietne ako nedôvodnú, tak deklaruje oprávnenosť a zákonnosť výšky poisťovňou poskytnutého plnenia, z čoho jasne vyplýva, že sa poisťovňa nemohla dostať do omeškania. V zmysle uvedeného preto považujeme uplatnený úrok z omeškania za zákonný a plne dôvodný. V danom smere tiež poukázal na rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 19Cb/73/2016-52 zo dňa 13.12.2016, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/110/2017, v ktorom súd uviedol, že žalovaný bol v omeškaní so splnením svojho peňažného záväzku v rovine náhrady škody, v dôsledku čoho bol dôvodne uplatnený úrok z omeškania. Okresný súd v tejto časti zohľadnil tú skutočnosť, že úrok z omeškania bol priznaný podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z.z. vo výške zákonnej sadzby úroku z omeškania. Na základe hmotno-právnej úpravy, ktorá vyplýva z Občianskeho zákonníka, a to konkrétne z § 563 Občianskeho zákonníka, okresný súd postupoval pri ustálení dôvodného momentu vzniku omeškania sa žalovaného skonštatujúc, že s ohľadom na povahu uplatnenej pohľadávky, ktorá predstavovala právo žalobcu na náhradu škody a nie samotné poistné plnenie, nebol priestor pre posudzovanie vzniku omeškania podľa § 11 zákona č. 381/2001 Z.z.. Z uvedeného žalobca namietať použiteľnosť žalovaným uvedených rozhodnutí na tento prípad. Podľa žalobcu sa okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku náležite vysporiadal so všetkými skutkovo aj právne relevantnými skutočnosťami, s prihliadnutím na špecifiká daného prípadu. Všetky námietky žalovaného uvedené v odvolaní považoval za neopodstatnené a navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny s priznaním náhrady trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

15. Krajský súd v Žiline o odvolaní rozhodol rozsudkom tak, že:

Rozsudok Okresného súdu v Martine č.k. 17Cb/41/2018-130 zo dňa 26. júla 2018 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Martin č.k. 17Cb/41/2018-198 zo dňa 2.5.2019 v časti napadnutého výroku I. o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 321,55 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku p o t v r d z u j e .

Rozsudok Okresného súdu v Martine č.k. 17Cb/41/2018-130 zo dňa 26. júla 2018 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Martin č.k. 17Cb/41/2018-198 zo dňa 2.5.2019 v časti napadnutého výroku I. o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 5%-ný úrok z omeškania ročne zo sumy 321,55 Eur od 23.9.2016 do zaplatenia a vo výroku II., podľa ktorého žalobca má voči žalovanému právo na stopercentnú náhradu trov konania z r u š u j e a v tejto časti v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

16. K zrušujúcej časti svojho rozhodnutia krajský súd uviedol, že:

Žalovaný v podanom odvolaní namietal tiež záver okresného súdu, ktorý konštatoval dôvodnosť nároku žalobcu v časti uplatnených úrokov z omeškania s odkazom na úpravu Obchodného zákonníka, ktoré úroky okresný súd priznal v sadzbe 5 % ročne. Krajský súd k otázke platenia úrokov z omeškania vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobcu považuje za potrebné zvýrazniť, že v prejednávanom prípade sa jedná o nárok na plnenie uplatnený voči žalovanému ako poisťovní v zmysle relevantnej úpravy zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Tento zákon v ust. § 11 obsahuje osobitnú právnu úpravu týkajúcu sa prípadného vzniku nároku na zaplatenie úroku z omeškania poisťovňou poškodenému, ktorý má v zmysle ust. § 1 ods. 2 tohto zákona prednosť pred všeobecnou zákonnou úpravou. K otázke platenia úrokov z omeškania z nárokov uplatnených poškodeným v zmysle tohto zákona pritom krajský súd považuje za potrebné poukázať na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/145/2017 zo dňa 22. novembra 2018 a rozsudok sp.zn. 1Cdo/212/2017 zo dňa 26.2.2019. Krajský súd vo vzťahu k rozhodnutiu sp.zn. 1Cdo/212/2017 zvýrazňuje, že v tomto prípade Najvyšší súd SR konštatoval, že si žalovaná poisťovňa splnila povinnosti podľa § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. tým, že poskytla žalobcovi písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietla poskytnúť poistné plnenie, ktoré od nej žalobca nárokoval, a že oprávnená výška nárokov žalobcu bola zrejmá až z právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Najvyšší súd ako súd dovolací preto dospel k záveru, že „žalovaná si svoju povinnosť ako poisťovateľ podľa § 11 ods. 6 zák. č. 381/2001 Z.z. splnila, nebola preto povinná uhradiť žalobcovi ako poškodenému úroky z omeškania. Do omeškania by sa dostala s plnením náhrady škody až vtedy, ak by po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody neuhradila v lehote určenej súdom priznanú náhradu škody žalobcovi podľa § 11 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z.z.“.

17. Žalovaný v podanom odvolaní namietal tiež záver okresného súdu, ktorý konštatoval dôvodnosť nároku žalobcu v časti uplatnených úrokov z omeškania s odkazom na úpravu Obchodného zákonníka, ktoré úroky okresný súd priznal v sadzbe 5 % ročne. Krajský súd k otázke platenia úrokov z omeškania vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobcu považuje za potrebné zvýrazniť, že v prejednávanom prípade sa jedná o nárok na plnenie uplatnený voči žalovanému ako poisťovní v zmysle relevantnej úpravy zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Tento zákon v ust. § 11 obsahuje osobitnú právnu úpravu týkajúcu sa prípadného vzniku nároku na zaplatenie úroku z omeškania poisťovňou poškodenému, ktorý má v zmysle ust. § 1 ods. 2 tohto zákona prednosť pred všeobecnou zákonnou úpravou. K otázke platenia úrokov z omeškania z nárokov uplatnených poškodeným v zmysle tohto zákona pritom krajský súd považuje za potrebné poukázať na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/145/2017 zo dňa 22. novembra 2018 a rozsudok sp.zn. 1Cdo/212/2017 zo dňa 26.2.2019. Krajský súd vo vzťahu k rozhodnutiu sp.zn. 1Cdo/212/2017 zvýrazňuje, že v tomto prípade Najvyšší súd SR konštatoval, že si žalovaná poisťovňa splnila povinnosti podľa § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. tým, že poskytla žalobcovi písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietla poskytnúť poistné plnenie, ktoré od nej žalobca nárokoval, a že oprávnená výška nárokov žalobcu bola zrejmá až z právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Najvyšší súd ako súd dovolací preto dospel k záveru, že „žalovaná si svoju povinnosť ako poisťovateľ podľa § 11 ods. 6 zák. č. 381/2001 Z.z. splnila, nebola preto povinná uhradiť žalobcovi ako poškodenému úroky z omeškania. Do omeškania by sa dostala s plnením náhrady škody až vtedy, ak by po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody neuhradila v lehote určenej súdom priznanú náhradu škody žalobcovi podľa § 11 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z.z.“.

18. V zmysle rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že v novom konaní sporný nárok žalobcu na zaplatenie úrokov z omeškania bude potrebné okresným súdom opätovne vyhodnotiť s prihliadnutím na vyvíjajúcu sa judikatúru Najvyššieho súdu, na ktorú bolo krajským súdom poukázané.

19. Prvostupňový súd v rámci nového konania opätovne nechal stranám priestor, aby sa k rozhodnutiu krajského súdu vyjadrili. Opätovne sa oboznámil s listinou a to Oznámenie o poistnom plnení na čl. 7.

20. Podľa § 21 ods. 1 OBZ, zahraničné osoby môžu podnikáť na území Slovenskej republiky za rovnakých podmienok a v rovnakom rozsahu ako slovenské osoby, pokiaľ z zákona nevyplýva niečo iné.

21. Podľa § 21 ods. 3 OBZ, podnikaním zahraničnej osoby na území Slovenskej republiky sa rozumie na účely tohto zákona podnikanie tejto osoby, ak má podnik alebo jeho organizačnú zložku umiestnenú na území Slovenskej republiky.

22. Podľa § 21 ods. 4 OBZ, oprávnenie zahraničnej osoby podnikat' na území Slovenskej republiky vzniká ku dňu zápisu podniku tejto osoby alebo jeho organizačnej zložky do obchodného registra v rozsahu predmetu podnikania zapísanom v obchodnom registri. Návrh na zápis podáva zahraničná osoba.

23. Podľa § 21 ods. 7 OBZ, na obchodných dokumentoch týkajúcich sa podniku zahraničnej osoby alebo jeho organizačnej zložky je zahraničná osoba povinná okrem údajov podľa § 3a uvádzať aj údaj o zápise podniku alebo organizačnej zložky podniku do obchodného registra. Tento údaj je zahraničná osoba povinná uvádzať aj na svojej internetovej stránke, ak ju má zriadenú.

24. Podľa § 21 ods. 8 OBZ, na obchodných dokumentoch týkajúcich sa podniku zahraničnej osoby alebo jeho organizačnej zložky sa uvádza označenie zahraničného obchodného registra alebo inej evidencie, do ktorej sa zahraničná osoba zapisuje, a údaj o zápise zahraničnej osoby do tohto registra alebo do inej evidencie, ak právo štátu, ktorým sa zahraničná osoba spravuje, povinnosť zápisu do obchodného registra alebo do inej evidencie ukladá.

25. Podľa § 21 ods. 9 OBZ, údaje podľa odsekov 7 a 8 je zahraničná osoba povinná uvádzať aj v písomnom úradnom styku, ak sa týka podniku alebo organizačnej zložky podniku.

26. Podľa § 266 ods. 1 OBZ, prejav vôle sa vykladá podľa úmyslu konajúcej osoby, ak tento úmysel bol strane, ktorej je prejav vôle určený, známy alebo jej musel byť známy.

27. Podľa § 266 ods. 3 OBZ, pri výklade vôle podľa ods. 1 a 2 sa vezme náležitý zreteľ na všetky okolnosti súvisiace s prejavom vôle, včítane rokovania o uzavretí zmluvy a praxe, ktorú strany medzi sebou zaviedli ako aj následného správania strán, pokiaľ to pripúšťa povaha veci.

28. Podľa § 4 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobnú prevádzkou motorového vozidla, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobnú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve.

29. Podľa § 4 ods. 2 písm. b/ Zákona č. 381/2001 Z. z., poisťovník má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením veci.

30. Podľa § 11 ods. 6 Zákona č. 381/2001 Z. z., poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinností poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti

a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinností poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinností poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný,

b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinností poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

31. Podľa § 11 ods. 7 Zákona č. 381/2001 Z. z., poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinností poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

32. Podľa § 15 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z. z., poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi.

33. Podľa § 442 ods. 1 OZ, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušíly zisk).

34. Podľa § 524 ods. 1 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

35. Podľa § 124 ods. 1 CSP, každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

36. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení a zisteného skutkového stavu veci súd viazaný rozhodnutím krajského súdu, ako súdu odvolacieho rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

37. Súd vychádzal z judikatúry Najvyššieho súdu SR, na ktorú poukázal odvolací súd vo svojom rozhodnutí. Z vykonaného dokazovania bolo zrejmé, že žalovaný, ako poisťovateľ vysvetlil dôvody obmedzeného rozsahu poskytnutia poistného plnenia a to v Oznámení o poistnom plnení zo dňa 7.9.2016, v ktorej uvádza, že výška skutočnej škody bola stanovená na základe nahlásených údajov o priebehu a rozsahu poistnej udalosti, obhliadky poškodených vecí, správy vyšetrovacích orgánov, predložených dokladov o výške spôsobenej škody. V rekapitulácii uviedol žalovaný všeobecnú hodnotu vozidla 4.901,- €, od ktorej bola odrátaná hodnota zvyškov 820,- €. Výška škody na motorovom vozidle bola 4.081,- €, plnenie za odťah vozidla 48,- €, plnenie za náhradné vozidlo priznaný bol nárok za prenájom od 13.6. - 14.6.2016, kedy bolo rozhodnuté o totálnej škode, t.j. 91,20 € - 2,35 € - náklady, ktoré by boli vynaložené používaním vlastného vozidla - 88,85 €, skutočná výška škody 4.217,85 €. Z uvedeného oznámenia o poistnom plnení vyplýva, že žalovaný si svoju povinnosť ako poisťovateľ podľa § 11 ods. 6 Zákona č. 381/2001 Z.z. splnil a preto nebol povinný uhradiť žalobcovi ako poškodenému úroky z omeškania a preto bola v tejto časti žaloba zamietnutá.

38. Rozsudkom krajského súdu bolo zrušené aj rozhodnutie prvoinštančného súdu v časti výroku o trovách konania. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 2 CSP s tým, že žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia istiny 321,55 € spolu s úrokom z omeškania, ktoré po vyčíslení ku dňu vyhlásenia rozsudku, ku dňu 6.2.2020 predstavovali sumu 54,26 €, spolu teda si žalobca nárokoval sumu 375,81 €, čo je 100 %. Rozsudkom bola priznaná len suma 321,55 € bez úroku z omeškania, teda žalobca bol úspešný v 85,52 % a úspech žalovaného bol 14,48 %. Čistý úspech žalobcu potom predstavoval 71,04 % (85,52 % - 14,48 %) a v tejto výške súd priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania voči žalovanému.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorému smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinnosť stanovená týmto rozsudkom nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.